

houden voor wedergeboren betreft, dat in „mijn“ rapport zou staan: de controle is hier al heel makkelijk. De synode heeft MIJN rapport (met dat van prof. Vollenhove) natuurlijk niet gepubliceerd. Ik heb het dadelijk na de bevrijding wel gedaan. N.l. in „De Reformatie“. Laat dr Prins dat nog maar eens nakijken; als hij daarin vindt, wat hij zegt, dat er heuschelijk in staat, mag hij me de plaats aanwijzen; ik beloof hem dat ik het met vette letters zal opnemen in De Reformatie. Misschien bedoelt dr Prins iets anders, n.l. een looze-kalk-argument van dr J. Ridderbos. Maar daar heb ik al op geantwoord in „Looze Kalk“; waarom citeert dr Prins dat niet?

Slot: al was ik honderd maal zoo dwaas en wat u verder wilt als dr Prins wil: zijn al die andere geschorsten soms ook al zoo dwaas? Heeft prof. Greijdanus soms mijn fouten? Of de v. Dijk, dien men wegstuurt? Of al die ouderlingen, wier schorsing men nog goedpraat, ik bedoel de Groningsche? Of die kandidaten? Wat voor een argumentatie! Quo usque tandem? Hoe lang nog zal men God verzoeken en de kerk misleiden door het gesprek te verleggen VAN de officiële stukken NAAR oncontroleerbare praatjes? Dr Prins wete, dat zulk geargumenteer alleen maar de innerlijke voosheid van zijn synodaal gedoe verradt.

K. S.

Wat Dr J. Verkuyil wil.

De Nieuwe Haagsche Courant, 5 Oct. j.l., bl. 2, geeft een verslag over een „conferentie“ in Pangkal Pinang:

„Was al „Merdeka“ wat de klok gister sloeg.

Was de eerste dag der Pangkal Pinang-conferentie gewijd aan toespraken, welke getuigden van de innerlijke zwakte van „republiek“, de dag van gisteren deed de balans weer in evenwicht staan.

Het begon al bij de eerste rede, van een Arabier, die niets beters wist dan kleinerende opmerkingen te maken t.o.v. de Ned. Regeering, zoodat dr Van Mook dit heerschap tot orde moest roepen. Ook de tweede Arabische spreker toonde zich een groot voorstander van „merdeka“.

De drie sprekers, die de Democr. Unie vertegenwoordigden, pleitten voor een „Verenigde Staten van Indonesië“, bewoond door een vrije natie met een eigen constitutie en volledige zelfregering.

Dr J. Verkuyil van de „Politieke Studieclub“ deed uitkomen, dat het de plicht van Nederland was, Java en Sumatra aan zichzelf over te laten.

„Trouw“ van 5 Oct. meldt deze uitspraak van dr Verkuyil niet.

K. S.

Wie heeft dit geschreven?

Hier volgt een kritiek op een Reorganisatie Rapport van de Hervormde Kerk, uit den jare 1929:

„Wij spraken daar straks van een hiërarchisch reglement. Daarmede is niets te veel gezegd. De Commissie heeft zich beijerd het woord „bestuur“ weg te werken. Het breedvoerigst wordt dat uitgewerkt op blz. 63 van het ontwerp. Daar staat: Waar in dit Reglement sprake is van „Besturen“ in het algemeen, worde zulks veranderd in „Colleges, vergaderingen of Commissies“.

In plaats van „hogere Besturen“ worde gelezen: „meerdere vergaderingen“; in plaats van „lagere Besturen“, „vergaderingen, vertegenwoordigende een minder uitgebreid res-

sort“, „Classicaal Bestuur“ wordt: „Classicale Vergadering“, Provinciaal Kerkbestuur: „Provinciale Synode“.

Men zou zich hierover moeten verheugen, wanneer het meer inhield dan een naamverandering. Dit is echter niet zoo. Al dadelijk blijkt dat uit artikel 5. We drukken het hier in zijn geheel af.

Krachten de ambten staan:

1. de Gemeenten onder bestuur en opzicht der Kerkeraden;

2. gezamenlijke Gemeenten, verenigd, onder bestuur en opzicht der Classicale Vergaderingen;

3. gezamenlijke Classen, met hunne Gemeenten, onder bestuur en opzicht der Provinciale Synoden;

4. gezamenlijke provinciale ressorten, met hunne Gemeenten, en de zaken, die de gansche Kerk aangaan, onder bestuur en opzicht der Algemeene Synode.

Hoe dat alles uit de ambten van predikant, ouderling en diaken kan worden afgeleid, vormt een puzzle. Zeker, de predikant en de ouderlingen hebben tot taak de gemeente te regeren. Gods Woord spreekt zelf van „ouderlingen, die wel regeren“. En waar het getal van ouderlingen klein is, is het geoorloofd de diakenen als hulpouderlingen te laten dienst doen in den kerkerad, zoodat op hen, hoewel hun ambt als zoodanig louter dienend is, toch een zekere regeermacht rust.

Dat alles geldt echter de plaatselijke kerk. Zoo bepaalde het klassiek-Gereformeerde kerkrecht op grond van de Schrift. Maar dat predikanten en ouderlingen ook over andere gemeenten dan de hunne regeren, vloeit uit hun ambt niet voort. Het ambt is plaatselijk beperkt.

Daarom triumfeert de hiërarchische gedachte, wanneer in dit ontwerp wordt vastgelegd, dat de gemeenten staan „onder bestuur en opzicht“ der Classicale Vergaderingen; de Classen „onder bestuur en opzicht“ der provinciale Synoden; de provinciale ressorten „onder bestuur en opzicht“ der Algemeene Synode.

Aan het woord bestuur wordt hier dus uitdrukkelijk vastgehouden. Maar wat heeft dan bovengenoemde naamverandering om het lijf?

En in art. 50 wordt het nogmaals ronduit gezegd: „Alle Hervormde Gemeenten tezamen staan onder bestuur en opzicht van de Algemeene Synode, die de Kerk (in den zin van art. 1 van dit Reglement) vertegenwoordigt en voor haar in rechten optreedt“. Het cursiefgedrukte is natuurlijk van ons.

Kroont dit dan de Herv. Kerk ook na reorganisatie niet tot een hiërarchisch genootschap?

De meerdere vergaderingen zijn niet, gelijk in het klassiek-Gereformeerde Kerkrecht adviseerende, maar regeeringslichamen.

Waar stond dit te lezen?

In „De Reformatie“ (IX, p. 346).

Natuurlijk, zegt een synodocratische dominee, mis-schien.

En wie schreef het?

Prof. Greijdanus?

Neen, Dr Hepp. En Dr J. Groen haalt het op in „Groningsch Kerkblad“.

Bedankt voor:

Ersmo, W. Scheele te Zwijndrecht.
J. Schreuder, B. Geuchies te Daarlerveen.
Delfzijl, B. Geuchies te Daarlerveen.
Haren, B. Geuchies te Daarlerveen.
Wrum, F. Mul te Haarlemmermeer O.Z.

— **WEER EENS EEN SCHORSING.** Dr H. J. Jager van Voorthuizen is vorige week geschorst „wegens verset tegen de leer“ door de kerkeraden van Voorthuizen en Barneveld. De kerkerad werd bijgestaan door Dr J. Ridderbos. De schorsing geschiedde op grond van Art. 79/80 K.O. — „openbare scheurmaking“.

Er is dus niets veranderd nog. Dat wisten we wel, maar niet altijd blijkt het. Hier moest men eindelijk wel voor den dag komen. Dr Jager erkende de schorsing natuurlijk niet en maakte zich vrij. Nadere gegevens ontbreken nog, terwijl dit bericht verzonden wordt.

K. S.

— **„HEEREN“.** Er wordt nog al eens van andere zijde misbaar gemaakt over het feit dat onze deputaten die van de andere zijde „heeren“ noemden. Tot troost van wie ook daarover bedrukt moge zijn, wordt hier vermeld dat het officiële verslag van de „curatoren“ der inrichting Oudestraat 6, Kampen, die voor de hoogleraren Greijdanus en Schilder een hand verroerd hebben, en officieel verzwoegen, dat ze op verlangen toch maar ja geknikt hebben, in hun officiële „Handelingen“ spreken van „de heeren“ Greijdanus en Schilder. Niets op tegen, alleen maar — dan ook geen „dierbaar“ zeuren.

K. S.

— **VRIJMAKING TE NIJVERDAL.** Reeds geruimen tijd waren er in Nijverdal broeders en zusters, die ter wille van het Woord van God in hun geweten niet langer de besluiten van de Generale Synode der vroegere Geref. Kerken voor hun rekering konden nemen. De kerkerad van Almelo had met eenken hunner contact gezocht en na een voorlichting door Dr Bremmer van Zwolle kon het Zondag 13 Oct. j.l. komen tot den eersten dienst des Woords. Er is in Nijverdal ruime stof tot dankbaarheid. Het is heerlijk om het enthousiasme te zien, waarin men is belevend.

— **INGEBRUIKNAME KERKEBOUW STEENWIJK.** Anderhalf jaar na haar vrijmaking mocht de Geref. Kerk van Steenwijk Zondag 20 Oct. weer een eigen kerkgebouw in gebruik nemen. De B-kerk aan de Westervijkstraat, na de ineenstorting en de bouw van een nieuwe kerk, overcompleet geworden en verkocht, werd opnieuw het eigendom der gemeente. Een grondige restauratie deed het overige en tooverde de als pakhuys gebruikte ruimte in een keurig ruim kerkgebouw om. Heeft het schip van de kerk reeds aan een 400 kerkgangers zitplaats, de aanwezigheid van een galerij maakt verdere uitbouw mogelijk. Het was een dankbare gemeente, die de Zondag voor het eerst de banken vulde. Voor den aanvang van den dienst droeg de voorzitter van de Commissie van Beheer, Dr H. Rook, het gebouw aan den kerkerad over. De Pastor Loci opende daarna den kanselbijbel en bedende degenen morgen het Woord uit Jesaja 49:16.

Sprekend over „Het Graven van Gods handen“, stond hij stil bij „Sions onvergetelijkheid en Sions onvergankelijkheid“. Na den dienst herinnerde de predikant aan de vreugde die God, aan de gemeente, in der herbouw van dit bedehuis had geschonken, bracht br. Vos van Vollenhove de gelukwenschen der Classen over en vertolkte het Kerkkoor in z'n lied de dank der gemeente aan haar God.

— **ADRESSEN.** Helpman: Thans is scriba van den kerkerad: br. J. Mulder, Troelstraal 44b, Groningen.

— **ASSEN.** Secretaris der Diaconie is thans H. Ruiter, Witterstraat 68, Assen.

— **VLEUTEN.** Het adres der kerk is thans bij den scriba, A. Huisenga, Vleuten.

— **HENGLO (Ov.).** Het adres van de kerk is: B. van Egmond, Lansinkweg 27.

— **DEN HAAG.** De heer K. J. Kapteijn is verhuisd van 4. Van Lansbergestraat 2 naar de Van Beuningenstraat 15.

GEREFORMEERDE KERKEN
(Onderhoudende Art. 31 K.O.).

Beroepen te:

Arnhem, L. Doekes van Rotterdam-Peyenoord.
Bergtheim, W. de Graaff te Giessendam.
Rotterdam-Kralingen, E. T. v. d. Born te Amersfoort.
Rouveen, D. Zemel te Axel.

De Heer en Mevrouw
OUWERKERK—VAN TOL
deelen U hierbij mede, dat zij wederom een bewijs van „Heeren verbandstrouw“ mochten ontvangen. Zij werden verblijd met een dochtertje.

ADRIAANTJE THEODORA.
Nelleke noemt haar zusje ADA.
Haarlem-W., 22 October 1946.
Prof. v. d. Waalsstraat 57.

Na een zeer langdurig, geduldig gedragen lijden, is op Sabbatmorgen in Zijn Heer en Heiland ontslapen, in het Academisch Ziekenhuis te Groningen, onze geliefde Zoon, Broeder, Zwager en Oom,

JAN DOORN,

op den leeftijd van 29 jaar. De vaste wetenschap, dat hij thans, verlost van alle pijn en smart, eeuwig bij zijn Heiland mag zijn, troost ons in dezen moeilijken weg.

Namens allen:

J. DOORN.

H. DOORN—WIERINGA.

Westerwoud, 27 October 1946.

BUREAU „ELFRI“, Ederveen (Geld.) maakt een **GELEGENHEIDSGEDICHT** voor U à drie cent per regel.

40

Op 14 November a.s. mogen, zoo de Heere wil, onze geliefde Ouders en Grootouders,

N. C. WAAGMEESTER

en

E. WAAGMEESTER—MOOLJ,

gedenken, dat God hen vóór 40 jaren tot den heiligen staat van het huwelijk riep en samen verbond.

Moge Hij, Die hen gezegend, en ons in hen zooveel geschonken heeft, hen nog vele jaren sparen en hen ook verder leiden aan Zijn trouwe Vaderhand.

Baarn: J. WAAGMEESTER.

B. WAAGMEESTER—BOEKHOFF.

Rijssen: A. WAAGMEESTER.

Zaandam: D. J. WAAGMEESTER.

A. WAAGMEESTER—VENEMA.

Driebergen: N. C. WAAGMEESTER.

A. WAAGMEESTER—VAN SLOOTEN.

Zaandam: E. M. KOEMAN—WAAGMEESTER.

K. KOEMAN.

P. C. D. WAAGMEESTER.

G. WAAGMEESTER—VOLGER.

Leeuwarden: C. J. POS—WAAGMEESTER.

K. POS.

Zaandam: G. E. WAAGMEESTER.

J. H. WAAGMEESTER.

C. D. WAAGMEESTER.

En 17 Kleinkinderen.

Zaandam, 1 November 1946.

Stationstraat 24 b.

BINNENKORT VERSCHIJNT: D. W. L. MILO,

Van Zangers en Speelieden

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Giro 36000, GOES.

Rijksambtenaar, verplaatst naar Den Haag, jong echtpaar, verzoekt

WOONRUIMTE.

Huis of gedeelte daarvan, of ongemeub. kamer. Vrouw event. gegene huish. werkzaamheden te verrichten of ziekte of oude van dagen te verzorgen. Brieven aan J. SPEN, Korpepad 45, Breukelen.

Wie wij jongen van 9 jaar, ondske van 6 jongens,

TEGEN VERGOEDING OPNEMEN?

De vader is door zijn werk veel van huis, de moeder kan den oudste, die erg stout is, niet aan. Hulpverleening is dringend noodig. Brieven onder No. 164, Bureau „De Reformatie“ te Goes.

ANTIEKE

Klokken, Meubelen, Tegels, Tin- en Koperwerk, enz., enz. koopt en verkoopt:

Kunsthandel „OUD HOLLAND“ (eig. J. van Dijk), Rotterdam, Cl. de Vrieselaan 80, Tel. 36466.

Gevraagd:

MEISJE

voor dag of dag en nacht, in gezin met 4 kinderen. Wordt geheel als gezinslid behandeld. C. A. v. d. GUGTEN, Kerklaan 21, Katwijk aan den Rijn.

LAAT NU UW JAARGANG „DE REFORMATIE“ INBINDEN.

f 3.— per jaargang.

Register wordt bijgeleverd.

BOEKBINDERIJ VAN KUIJK, Zalmstraat 1 — Scheveningen.

COPIER-INRICHTING „ECCLESIA“

Eigenaar J. VERMIJ, Koningin Emmakade 194, DEN HAAG, Telefoon 39.84.92, Postrekening 305250.

COPIER-, TYPE- en ADRESSENWERK

Gevraagd in predikantengezin met kleine kinderen

DIENSTMEISJE OF HULP IN DE HUISHOUDING

voor dag en nacht. Huiselijk verkeer. Loon nader overeen te komen. Mevr. BOS, Binnensingel 71, Vlaardingen.

Wij hebben nog een klein voorraad van het boek van Dr SCHIPPERS:

VAN DEN DIENST DES WOORDS

Prijs gebonden f 3.50.

Verkrijgbaar in elken Boekhandel en bij

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes, Giro 36000.

22e JAA

Medewerker
Prof. Dr.
Ds H. Kr.
v. Til, Ph.

Alle
aan:
Adm.

INHOUD:
Uit de Sch.
leven: Het
willekeur van
van Dr O.
een „waard.
„Sonnevanc.
heid: — U.
advies: C.
Groninger M.
— Stenmen
ten — Ker

He
for

He
for

Dat de s
mulier van
nog eens

Het loon
zien. Ook,
De over
opstelling
sproken, L
opgemerkt
tisch bezie
voor een
houd. Ten
droefd ver
lijk-gerefor
„oud en w
lokken tot
oude form
en onder
sprak“ p
Het feit,
al in de g
spreking te

We later
formulier
„kop“ wor
pas in een
met allen
lijke inhoud
stemmi
niet prijsg
van eenigh
herhalig
redactie. R
en we zijn
dat manipu
worde hier
sproken in
Niet verz
hoofd met
de vorige f
geven we
als wij de
den te bez
kan men he
Staat men
en ander
wachten, als
geerd werd
terugnemen